

ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА СПІЛКУВАННЯ

з дитиною, яка має особливі освітні потреби:

- Розмовляючи з дитиною, яка має труднощі у спілкуванні, слухайте її уважно. Будьте терплячими, зачекайте, доки вона сама закінчить фразу, сформулює думку. Якщо Ви не зрозуміли, що говорить дитина, обов'язково перепитайте, уточніть, що вона мала на увазі.
- Звертаючись до дитини з порушеннями зору, завжди називайте себе та звертайтеся до неї на ім'я.
- Якщо дитина погано бачить, важливо коротко описувати місце, де ви знаходитесь і попереджати про перешкоди (сходи, двері, інші предмети). Пересувайтесь з нею в помірному темпі, не робіть різких рухів.
- Якщо дитина відвертається чи не відповідає, можливо їй потрібен час. Почекайте трохи, а потім спробуйте привернути її увагу (наприклад, торкніться її плеча).
- Говоріть з дитиною чітко, в нормальному темпі, простими словами.
- Якщо це необхідно дитині, повторюйте слово (фразу) кілька разів.
- Спілкуючись з дитиною, не використовуйте занадто довгі речення.
- Розмовляючи з дитиною, розташуйтеся так, щоб ваші очі були на рівні з обличчям дитини, на зручній для неї відстані.
- Не перевантажуйте дитину, вживаючи в розмові надто багато незнайомих для неї слів.

Під час спілкування, звертайте увагу дитини на вашу артикуляцію.

- Розмовляючи з дитиною, налаштуйтеся на її темп, аби вона встигала сприйняти інформацію від вас, обміркувати її та дати відповідь.
- Якщо Вам необхідно дати дитині підказку, витримайте паузу в 5-7 секунд, і якщо дитина не відповідає, допоможіть їй.
- Якщо у дитини спостерігаються труднощі в розумінні мовлення, супроводжуйте ваше мовлення зрозумілими для дитини жестами, використовуйте візуальні підказки (малюнки, фото, предмети).

- Аби привернути увагу дитини, яка погано чує, помахайте їй рукою чи торкніться її руки.
- Не кваптесь вгадувати бажання дитини, давайте їй можливість висловитися про них будь-яким способом.
- Запитуючи дитину, завжди слід пам'ятати, в який спосіб вона Вам може відповісти (поглядом, рухом, жестом, звуками, словами тощо).
- Аби швидше налагодити спілкування, звертайте увагу і коментуйте все, що робить дитина. Так вона розумітиме, що її бачать та розуміють.
- Якщо Ви помітили, що дитина відволікається на якийсь предмет (іграшку), розкажіть про нього, дайте дитині його потримати тощо.
- Якщо Ви говорите дитині «ні», обов'язково потрібно пояснити «чому?».
- Зважайте на те, що дитина може стомлюватись дуже швидко. В таких ситуаціях вона може поводитись неконтрольовано і емоційно. Дитина може відсторонитись (відійти від вас, відвернутись, прилягти), або ж навпаки, може бути надто активною (бігати, розкидати іграшки, кричати чи плакати). В такі моменти важливо сказати дитині «ти втомився», визначаючи словами такий її стан. Поступово дитина навчиться розуміти, що таке – втомлюватись, і зможе впоратись із цим станом чи повідомити про нього.
- Про свої бажання дитина часто сповіщає своєю поведінкою. Коли її не розуміють, дитина може тупати ногами, кричати, відвертатися, битися, втікати в іншу кімнату тощо. Намагайтеся зрозуміти, що саме відбувається з дитиною. Можливо вона втомилась, або не зрозуміла правил Вашої гри (завдання), чи хоче їсти (пити).
- Ставтеся з повагою до дитини, будьте відкритими та привітними, спілкуйтесь на рівних